

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

-

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

Uudistamisvelvoitteen ja -ilmoituksen ulottaminen eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuseen (jatkossa jatkuva kasvatus) on tarpeetonta ja lisää perusteettomasti byrokratiaa ja kustannuksia. Uudistamisvelvoitteen perusteet jäävät hatariksi, toteutus tulkinnanvaraiseksi ja myös seuranta käytännössä mahdottomaksi. Lakiehdotuksella luodaan asenteellista ilmapiiriä, ettei jatkuva kasvatus soveltuisi käytettäväksi kuin tietyissä erityistapauksissa, mikä ei pidä paikkaansa. Perusteluja esimerkiksi siitä, että jatkuvan kasvatuksen yläharvennuksiin liittyisi taimettumisongelmia, ei esitetä. Erityisen huolestuttavaa on maininta siitä, että jatkuvan kasvatuksen hakkuun yhteydessä tulisi mahdollisesti ryhtyä käsittelemään maaperää tai tekemään vesitaloudellisia toimenpiteitä. Jatkuvan kasvatuksen ideana nimenomaan on, ettei näitä toimenpiteitä tarvita, ja maanmuokkaus voi pahimmillaan tuhota puiden juuria ja lisätä taimettumisongelmia ja puustotuhoja.

Ongelma pohjaa eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun määritelmään, joka sisältää todennäköisesti monenlaisia käsittelytapoja. Uudistamisvelvoite ja -ilmoitus olisi perusteltu korkeintaan perinteisiin luontaisen uudistamisen käsittelyille eli suurille pienaukoille sekä siemen- ja suojuspuuhakkuille. Aidot jatkuvan kasvatuksen yläharvennukset tulisi jättää kokonaan velvoitteen ulkopuolelle.

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Uudistamisilmoituksen ulottaminen eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuseen, silloin kun kyseessä on aito jatkuvan kasvatuksen yläharvennus, on tarpeetonta. Tarvetta synnyttää lyhyen ajan sisään isoa määrää uusia taimia ei jatkuvan kasvatuksen yläharvennuksessa aina ole, ja ilmoituksen sisältö, seuranta ja mahdolliset seuraamukset metsänomistajalle jäävät epämääräisiksi ja vaikeasti

tulkittavaksi. Turhan byrokratian lisääminen ei edistä jatkuvan kasvatuksen osuuden kasvattamista, mikä olisi tutkimusten mukaan (ks. esim. Eyvindson ym. 2021: High boreal forest multifunctionality requires continuous cover forestry as a dominant management, Land Use Policy) monitavoitteisen metsänhoidon kannalta järkevää. Nämä monet tavoitteet sisältävät metsien ilmastohyödyt, jotka ovat jatkuvan kasvatuksen osalta merkittäviä verrattuna avohakkuihin, joiden maaperäpäästöistä on tuoretta tutkimustietoa (ks. Menichetti ym. 2025: Soil Carbon Dynamics During Stand Rotation in Boreal Forests, European Journal of Soil Science).

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

-

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b § ja 14 §:n 4 mom.)

-

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

-

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitys lisää turhaa byrokratiaa ja kustannuksia sekä vaikeuttaa metsänomistajien ja viranomaisten toimintaa ilman merkittäviä lisähyötyjä. Pahimmillaan esitys lisää ympäristöhaittoja eikä vähennä niitä, sekä suoraan mahdollisten turhien maanmuokkaus- ja vesistötoimenpiteiden kautta, että epäsuoraan vaikeuttamalla eri-ikäisrakenteista metsänkasvatusta ja sen yleistymistä.

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

Edellytysten osalta ei sinänsä ole huomautettavaa, ja ne toteutuvat asiantuntevasti toteutetun jatkuvan kasvatuksen yläharvennuksen yhteydessä poikkeuksetta. Edellytysten ilmoittaminen ja seuranta sen sijaan lisäävät turhaa byrokratiaa ja kustannuksia, eikä seurantaa tai ylipäättäen "riittävän" määritelmää ole tarkennettu. Metsänomistajalle edellytysten ilmoittaminen lisää huolta mahdollisista mielivaltaisista sanktioista etenkin tilanteessa, jossa eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatusta on viranomaisten taholta systemaattisesti vähätelty ja suorastaan mustamaalattu verrattuna avohakkuihin. Kuinka huolehditaan metsänomistajan oikeusturvan toteutumisesta tämänkaltaisessa asenneympäristössä?

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun jälkeisen puuston määrän vähimmäisrajan nosto yhdellä neliömetrillä/hehtaari on myönteinen muutos. Käytännössä aidon jatkuvan kasvatuksen yläharvennuksen jälkeinen puuston määrä on aina vähimmäisrajaa selvästi korkeampi.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetuseräluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Kuusela Saija
Association for Ecological Forestry Certification ry - Hallituksen
puheenjohtaja